

VISUELE INSPECTIE NIEUWE STIJL BEGIN 2020 VAN START

Meer
details
over staat
rioolstelsel

Komende jaarwisseling gaat een nieuwe norm voor visuele rioolinspectie van start. De sterk vereenvoudigde NEN3399 uit 2015 voldoet niet. Beheerders krijgen nu te weinig informatie om riolen adequaat te beheren. Dit najaar zetten inspectiebedrijven, gemeenten en andere partijen koers naar de nieuwe stijl.

De nieuwe inspectie geeft meer inzicht in het moment en de noodzaak van een eventuele renovatie of vervanging. (foto: BvBeeld/Stichting RIONED)

Auteur: Inge Heuff

“Ondanks alle goede bedoelingen hebben we in 2015 collectief de verkeerde afslag genomen”, constateert *Hugo Gastkemper*, directeur van Stichting RIONED. “We meenden met een sterk vereenvoudigde norm vooruit te kunnen. Het leverde echter een schijnnaauwkeurigheid op voor zowel de gemeentelijke beheerders als de inspectiebedrijven. Dat bleek al in 2017 bij het evaluatieonderzoek naar aanleiding van negatieve reacties. Ik heb niet eerder meegemaakt dat gemeenten zo duidelijk aangaven dat iets niet werkt.”

Te weinig informatie

De algemene klacht van beheerders is dat zij met de NEN 3399:2015 norm te weinig informatie krijgen over het verloop van de kwaliteit van hun rioolnetwerk. Daardoor kunnen zij onderhoud en renovatie minder goed inplannen en worden zij soms overvallen door onverwachte reparaties. Sommige beheerders grijpen terug op de vervallen norm uit 2004 omdat ze met de 2015-norm niet uit de voeten kunnen. Met name de grotere steden geven aan behoefte te hebben aan details op basis van metingen dan wel schattingen van toestandsaspecten. Op grond van deze gebruikservaringen en die van adviseurs en softwareontwikkelaars is besloten om tot een visuele inspectie nieuwe stijl te komen.

Europese norm

“Op dit moment heb je bijvoorbeeld klasse-aanduidingen waarbij je werkt met bandbreedtes van 1 tot 5, die aangeven wat de staat van een onderdeel is. Bij andere onderdelen classificeer je met alleen een 1 of 5. Dan gaat het enkel om wel of niet geconstateerd”, vertelt *John Witkamp*, CEO van vandervalk+degroot. Als voorzitter van de Afdeling Rioleringsbeheer van de Vereniging Afvalbedrijven is hij nauw betrokken bij de invoering van de

We zijn in de volle overtuiging dat de visuele inspectie nieuwe stijl het beheer ten goede komt.

HUGO GASTKEMPER
(STICHTING RIONED)

Uiteindelijk wordt het onderhoud efficiënter en daarmee goedkoper voor de gemeenten.

JOHN WITKAMP
(VANDERVALK+DEGROOT)

NEN-EN13508-2+A1:2011

Sinds 2015 hanteert Nederland de NEN3399:2015 norm voor inspecties van het rioolnetwerk. Dit is een sterk vereenvoudigde vorm van de vervallen NEN3399:2004 norm. De 2015-norm is de minimumvariant waar beheerders aanvullende eisen op kunnen stellen. De ervaring leert echter dat de minimumvariant het maximum is geworden waarop wordt gecontroleerd. En dat geeft te weinig informatie om goed beheer op te voeren. Vanaf 1 januari 2020 volgt Nederland de Europese norm [NEN-EN13508-2+A1:2011](#). Daarmee vervalt de norm van 2015. De belangrijkste wijzigingen zijn dat de inspectie op veel meer details waarneemt waarna de beheerder classificeert en vervolgens beoordeelt en beslist.

visuele inspectie nieuwe stijl. De nieuwe norm maakt veel duidelijker in welke mate iets is geconstateerd. “Een beheerder krijgt waardes op detailniveau voor leidingen, putten en kolken en kan zo de levensduur op een specifiek onderdeel beter bepalen. Het gaat wel ergens over, er ligt zo’n tachtig miljard euro aan vervangingswaarde onder de Nederlandse grond. De [Europese norm](#) waar de visuele inspectie nieuwe stijl op stoelt, geeft de beheerder meer inzicht in het moment en de noodzaak van een eventuele renovatie of vervanging.”

Meer inzicht

De visuele inspectie nieuwe stijl levert gemeenten betere en gedetailleerdere informatie op over hun rioolstelsel. “Met goede registratiebeelden krijg je meer inzicht en

kun je beter selecteren op bepaalde kenmerken”, zegt *Barry van Vulpen*. Hij is medewerker voorbereiding en ontwikkeling beheer bij de gemeente Houten en is lid van de werkgroep Communicatie voor de omschakeling naar de nieuwe norm. “De inspectiebedrijven gaan veel meer meten. Met die kennis kunnen beheerders aannemers nauwkeu-riger instrueren op het moment dat het ook echt nodig is.”

Risicogestuurd

Een beter inzicht in het moment en de noodzaak van een extra inspectie of directe aanpak wordt de winst van de visuele inspectie nieuwe stijl. Van Vulpen: “Als beheerder kunnen we op basis van de gegevens risicogestuurd gaan inspecteren, in plaats van cyclisch. Op de langere termijn krijgen we inzichtelijk of, en in welke mate, een leiding, put

of kolk degradeert. Vervanging is ook niet meer cyclisch gestuurd. Onze keuzes voor toekomstige investeringen kunnen we beter onderbouwen en plannen.”

Digitale ontwikkelingen

Het zijn de beheerders die vanaf volgend jaar met behulp van de software de classificatie toekennen en niet langer de inspecteurs. “De informatietechnologie is de afgelopen jaren sterk verbeterd”, legt Gastkemper uit. “Dataverwerking gaat sneller, gedetailleerder en accurater. De beheerssoftware kan alle details filteren, classificeren en analyseren. De beheerder kan vervolgens beslissen op basis van de analyses van de software.” De nieuwe software sluit aan op oude systemen zodat oude gegevens beschikbaar blijven.

(foto: BvBeeld/Stichting RIONED)

Efficiënter en goedkoper

De uitgebreidere inspecties gaan, dat is onvermijdelijk, duurder worden. Het is zaak dat beheerders vooraf goed bedenken wat ze precies willen laten inspecteren. Witkamp: "Je moet niet meer denken aan inspecties per strekkende meter. Om alle details te kunnen leveren, gaan we gericht te werk in onze opnames en waarnemingen. Beheerders krijgen één waarde per toestandsaspect, in plaats van een globale klasse. Inspecties worden inderdaad duurder, maar grosso modo wordt het onderhoud uiteindelijk efficiënter en daarmee goedkoper voor de gemeenten."

Per
1 januari 2020
vervalt de
NEN3399:2015
norm voor
inspecties van
het **rioolnetwerk.**

De visuele inspectie nieuwe stijl levert gemeenten betere en gedetailleerdere informatie op over hun rioolstelsel.

Regionale bijeenkomsten

Bij vandervalk+degroot is de scholing van de inspecteurs al begonnen en ook de invoering van de aangepaste inspectiesoftware staat op de agenda. "Wij zijn er op 1 januari 2020 klaar voor", zegt Witkamp. "Vanuit de inspectiebedrijven hopen we wel dat de gemeenten dan ook hun beheerssoftware op orde hebben om alle analyses te kunnen uitlezen. Ter ondersteuning organiseren we dit jaar zeven regionale bijeenkomsten voor beheerders (zie kader-tekst). Zodat we hen goed kunnen voorbereiden op de veranderingen."

Regiobijeenkomsten voor gemeenten

Om gemeenten goed voor te kunnen bereiden op de nieuwe manier van rioolinspectie organiseren de Vereniging Afvalbedrijven en Stichting RIONED zeven regiobijeenkomsten.

- 12 juni in Deurne
- 19 juni in Montfoort
- 26 juni in Alkmaar
- 3 juli in Nuth
- 18 september in Wolvega
- 25 september in Enschede
- 2 oktober in Delft

Voor meer informatie en aanmelden kunt u contact met ons opnemen via info@verenigingafvalbedrijven.nl.

Onder de Nederlandse grond ligt zo'n tachtig miljard euro aan vervangingswaarde.

Brede betrokkenheid

Voor de invoering van de visuele inspectie nieuwe stijl zijn de betrokken partijen niet over een nacht ijs gegaan. Een brede stuurgroep Visuele Inspectie Nieuwe Stijl, met afgevaardigden van ingenieursbureaus, gemeenten, inspectiebedrijven, Stichting RIONED en de Vereniging Afvalbedrijven, en drie werkgroepen – Communicatie, Classificatie en Leidraad – werkten de nieuwe norm uit. Van Vulpen: "We hebben zoveel mogelijk gemeenten bij het proces betrokken, zowel grote als kleine gemeenten, in stedelijk en in landelijk gebied. Ook de financiële consequenties hebben we doorgesproken. Het is nu zaak om de voordelen voor de langere termijn goed uit te dragen."

Actieve inzet

"De nieuwe norm is een leidraad, geen regelgeving", vertelt Gastkemper. "We gaan er veel aandacht aan besteden. Ook omdat van gemeenten en inspectiebedrijven een actieve inzet wordt verwacht om bijvoorbeeld de contracten aan te passen. We willen echt gezamenlijk werken aan een nieuwe start in 2020. We zijn in de volle overtuiging dat de visuele inspectie nieuwe stijl het beheer ten goede komt."

“

Het is nu zaak om de voordelen voor de langere termijn goed uit te dragen.

”

BARRY VAN VULPEN
(GEMEENTE HOUTEN)

Meer informatie:

- [Factsheet Visuele inspectie nieuwe stijl](#)
- [Achtergrondinformatie Visuele inspectie nieuwe stijl](#)
- [Verslag RIONED-dag](#)